

[illegible]

Razem w roku:													
		40										10	

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

C1. Celem zajęć jest wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą leczenia niekonwencjonalnego, jego genezy, statusu naukowego i prawnego. Zostaną przedstawione popularne przykłady praktyk medycyny alternatywnej, ich kontekst historyczno-kulturowy. Zostaną omówione współczesne problemy, dylematy i zagrożenia związane z rozwijającym się rynkiem usług paramedycznych.

C.2. Zaprezentowanie studentom procesów mityzacyjnych zachodzących w medycynie ludowej. Przede wszystkim chodzi o tworzenie wyobrażeń choroby i jej przyczyn, a także pozycję osób leczących, zarówno profesjonalnie, jak i nieprofesjonalnie w społeczności wiejskiej i miejskiej.

C3. Zaprezentowanie zagadnień związanych z tradycyjnym postrzeganiem i użyciem środków farmaceutycznych, szczególnie leków naturalnych w obrębie różnych grup społecznych. Zostanie zwrócona uwaga na tradycyjną identyfikację oraz klasyfikację surowców pochodzenia naturalnego, z którego ma być przygotowany preparat leczniczy, tradycyjne przygotowanie różnych farmaceutycznych postaci leku, ocenę skuteczności i bezpieczeństwa ich działania leczniczego.

C.4 Przedstawienie wybranych preparatów i kuracji odnotowanych w źródłach historycznych wraz z omówieniem efektów ich działania. Zaprezentowane zostaną zarówno zaobserwowane przez pacjentów skutki stosowania leków, jak i podstawy farmakologiczne i potencjalne płaszczyzny ich oddziaływania oceniane w świetle dzisiejszej wiedzy medycznej.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W.01		- potrafi opisać normy regulujące postępowanie z pacjentem na przestrzeni wieków	Przygotowanie prezentacji w grupie	SE i SK
W.02		- potrafi wskazać elementy medycyny akademickiej i ludowej podlegające mityzacji		
W.03		- wskazuje możliwe przyczyny różnic występujących pomiędzy deklarowanymi a farmakologicznymi efektami kuracji leczniczych		
W.04		- potrafi opisać założenia doktrynalne, którymi kierowali		

W.05		się medycy w epoce nowożytnej - wskazuje różnice w postrzeganiu ciała i zdrowia występujące pomiędzy społecznością staropolską a współczesną		
U.01		- potrafi wskazać pseudonaukowe teorie lecznicze	Przygotowanie prezentacji w grupie	SE i SK
K.01		- ma świadomość potrzeby propagowania zachowań prozdrowotnych	Przygotowanie prezentacji w grupie	SE
K.02		- ma świadomość wpływu, jaki wywiera doświadczanie choroby na proces komunikacji z otoczeniem u pacjentów		

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 4

Umiejętności: 4

Kompetencje społeczne: 4

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	40
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	10
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	50
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	1
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady

- 1.
- 2.
- 3.

Seminaria

Historia medycyny niekonwencjonalnej

1. Lecznictwo niekonwencjonalne – status naukowy, prawny i etyczny
2. Magia, nauka, religia a status niekonwencjonalnych praktyk leczniczych.
3. Terapie niekonwencjonalne powstałe w środowisku lekarskim (homeopatia,

mesmeryzm, irydologia)

4. Terapie niekonwencjonalne powstałe w środowisku plebejskim (wodolecznictwo)
5. Oferta lecznictwa niekonwencjonalnego w terapii nowotworów

Etnofarmacja

1. tradycyjne postrzeganie i używanie środków farmaceutycznych, szczególnie leków naturalnych w obrębie różnych grup społecznych.
2. zwrócenie uwagi na tradycyjną identyfikację oraz klasyfikację surowców leczniczych pochodzenia naturalnego
3. tradycyjne przygotowanie różnych farmaceutycznych postaci leku, ocena skuteczności i bezpieczeństwa ich działania leczniczego

Procesy mityzacyjne w medycynie ludowej

1. Medycyna ludowa i komplementarna – definicje, procesy mityzacyjne
2. Etiologie chorób w medycynie ludowej/przyczyny naturalne i nadnaturalne, uroki, etc. Personifikacje chorób
3. Relacje lekarz – pacjent i znachor – pacjent; źródła etnograficzne i historyczne
4. Ciało w kulturze ludowej w odniesieniu do ówczesnie panujących doktryn medycznych.
5. Mityzacja czasu i przestrzeni w medycynie ludowej.
6. Środki lecznicze stosowane w medycynie ludowej. Metody leczenia.
7. „Boska medycyna i Niebiescy uzdrowiciele” – święci opiekujący się chorymi
8. Ciało w kulturze współczesnej/ Klonowanie, przeszczepy, chirurgia plastyczna – programy reality-show np. „Łabędź”.
9. Współcześni znachorzy i szarlatani
10. Obraz choroby w literaturze i filmie. Epidemie.

Czy medycyna staropolska mogła być skuteczna?

1. charakterystyka doktryny medycznej funkcjonującej w okresie nowożytnym na tle ówczesnej wiedzy
2. przedstawienie różnic we współczesnym i nowożytnym postrzeganiu ciała oraz zagadnień zdrowia i choroby
3. omówienie wybranych preparatów i kuracji odnotowanych w źródłach historycznych
4. analiza podstaw farmakologicznych i potencjalnych płaszczyzn oddziaływania wybranych preparatów i kuracji w świetle współczesnej wiedzy medycznej

Ćwiczenia

- 1.
- 2.
- 3.

Inne

- 1.
- 2.
- 3.

itd....

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Sala seminaryjna, projektor multimedialny

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Wiedza ogólna z zakresu szkoły średniej

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczania do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny) prezentacja w grupie ok.3-5 os. w oparciu o literaturę przedmiotu. Prezentacje w trakcie zajęć, tematy zostaną podane na 1 zajęciach każdego modułu. Możliwa ilość nieobecności na zajęciach – 2, każda następna (od 3 wzwyż) powoduje konieczność zaliczenia zajęć, na których nie było studenta

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Libera Zbigniew, *Medycyna ludowa*, Wrocław 1990
2. Sznajderman Monika, *Zaraza. Mitologia dżumy, cholery i AIDS*, Warszawa 1994
3. R. Jutte, *Historia medycyny alternatywnej*, WAB 2001.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Libera Zbigniew, *Znachor w tradycjach ludowych i popularnych XIX i XX wieku;*
2. *Mityzacja choroby – choroba jako konstrukt społeczny i kulturowy w kulturze typu ludowego i współczesnej*, red. M. Sachs, B. Płonka-Syroka, F. Dross, *Współpraca na polu medycyny między Niemcami i Polakami*, seria „Biblioteka Polsk-Niemieckiej Historii Medycyny”, Wrocław, s. 361-387

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	Nie dotyczy
Ponad dobra (4,5)	Nie dotyczy
Dobra (4,0)	Nie dotyczy
Dość dobra (3,5)	Nie dotyczy
Dostateczna (3,0)	Nie dotyczy

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego, ul. Borowska 211 A, 50-556 Wrocław, Tel./fax 71 784 05 24, aleksandra.szlagowska@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Koordynator zajęć - Aleksandra Szlagowska, dr

Tytuł przedmiotu fakultatywnego A

Historia medycyny niekonwencjonalnej

Agnieszka Kaźmierczak, mgr

seminarium

agnieszka.kazmierczak@umed.wroc.pl, Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego, ul. Borowska 211 A, 50-556 Wrocław, Tel. 71 784 05 26

Tytuł przedmiotu fakultatywnego B

Etnofarmacja

Adam Kowalczyk, dr

seminarium

adam.kowalczyk@umed.wroc.pl, Katedra i Zakład Farmakognozji, ul. Borowska 211 A, 50-556 Wrocław, tel. 71 784 02 22

Tytuł przedmiotu fakultatywnego C

Procesy mityzacyjne w medycynie ludowej

Aleksandra Szlagowska, dr

seminarium

aleksandra.szlagowska@umed.wroc.pl, Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmaceutycznego, ul. Borowska 211 A, 50-556 Wrocław, Tel. 71 784 05 24

Tytuł przedmiotu fakultatywnego D

Czy medycyna staropolska może być skuteczna

Seminarium

Danuta Raj, dr

danuta.raj@umed.wroc.pl, Katedra i Zakład Farmakognozji, ul. Borowska 211 A, 50-556 Wrocław, tel. 71 784 02 17

Dostępność oferty ZF:

Max. liczba osób w grupie – 30

max. liczba grup – 2 w semestrze zimowym

Planowany termin realizacji

Dwie grupy w tym samym czasie z innym prowadzącym

Piątki od 7.10 do 20.01 w godz. 15.00-17.30

Data opracowania sylabusu

15.05.2017

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
ZAKŁAD HUMANISTYCZNYCH NAUK
WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO
adiunkt dydaktyczny
Dr Aleksandra Szlagowska

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
ZAKŁAD HUMANISTYCZNYCH NAUK
WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO
Kierownik

Prof. dr hab. Bożena Płonka-Syroka